

*Meedenken
met
Lochem*

Verkiezingsprogramma

2026 – 2030

Gemeenteraadsverkiezingen 18 maart 2026

Ons motto: doe maar normaal

**MmL is de partij van en voor Lochem. We zetten ons in voor een leefbaar Lochem
Waar in iedere inwoner zich thuis voelt. Waar we samen wonen, werken en recreëren en
we trots zijn op onze cultuur en tradities. Dit doen we altijd vanuit onze kernwaarden:**

ML Noaberschap Er voor elkaar zijn is vanzelfsprekend. We kijken naar elkaar om.
Samen zorgen we voor iedereen.

ML Gulden regel Wat u niet wilt dat u geschiedt, doe dat ook een ander niet.
We behandelen de ander zoals je zelf behandeld wilt worden.
We hebben en vragen respect voor andermans mening en bezit.
Iedereen is gelijkwaardig.

ML Authentiek We blijven onszelf, doen gewoon.
We zijn positief (het glas is halfvol).
We houden van humor met respect.
We zijn vriendelijk met een luisterend oor.
We kijken bij kritiek niet alleen om ons heen, maar ook naar onszelf.
We zijn niet te groot om fouten toe te geven.
We trots zijn op wie we zijn en waar we vandaan komen.

ML Professioneel We kijken vooruit, naar de lange(re) termijn.
We zijn ons bewust van onze stijl & houding.
En stellen het algemeen belang boven het persoonlijk belang.

Inhoud

Voorwoord	blz	4
Leefbaarheid	blz	5
Wonen	blz	7
Openbaar vervoer	blz	8
Sociaal domein	blz	9
Jeugdzorg	blz	11
Onderwijs	blz	12
Ruimtelijke ordening	blz	13
(plattelands-)economie en Ondernemen	blz	14
Toerisme	blz	16
Klimaat en duurzaamheid	blz	17
Veiligheid en handhaving	blz	18
Asiel en migratie	blz	19
Financiën	blz	20
Gemeentelijke accommodaties	blz	21
Bestuurscultuur en participatie	blz	22

Voorwoord

Op 18 maart 2026 jaar zijn de gemeenteraadsverkiezingen in Nederland. MmL doet vanzelfsprekend mee na een succesvolle periode van 4 jaar waarin we zowel in de Lochemse raad als in het college zijn vertegenwoordigd. We willen ons de komende vier jaar opnieuw sterk maken voor de gemeente Lochem. Een gemeente waarin het goed wonen en werken is voor iedereen, waar iedereen telt en zich gehoord voelt en waar de Achterhoekse nuchterheid centraal staat. Geen stadse fratsen, geen dikdoenerij, maar normaal, dan doe je immers al gek genoeg!

Wie of wat is MmL?

MmL is een jonge, frisse lokale Lochemse partij, opgericht in 2014. MmL heeft geen wortels in bepaalde visies of overtuigingen: de stad Lochem en alle dorpskernen staan voorop. Dat geeft MmL de ruimte te zeggen waar het in het belang van Lochem op staat. Helder, in een taal die voor iedereen begrijpelijk is.

MmL blijft luisteren, naar de stad en onze kernen, omdat wij er voor álle inwoners en ondernemers zijn. Over belangrijke onderwerpen halen wij tijdig de meningen op en komen zo tot een gedragen inbreng. Niet alleen voor en tijdens de verkiezingen, maar ook daarna. Over onze gemaakte keuzes leggen we graag verantwoording af.

Leefbaarheid

Visie

DE KERN IS HET MIDDELPUNT

MmL wil voor alle inwoners een prettige, leefbare en veilige gemeente. Houding en gedrag zijn daarvoor belangrijke uitgangspunten. We kijken om naar de mensen en de omgeving waarin je woont, werkt en recreëert, door deze te koesteren en er samen goed voor te zorgen, net als voor elkaar. Dat begint met verbinding tussen inwoners, waarbij we inzetten op sterke en leefbare kernen, met voldoende voorzieningen en ontmoetingsplekken. De gemeente ondersteunt en faciliteert initiatieven van inwoners die bijdragen aan de sociale verbinding. MmL staat voor minder regeldruk en meer vertrouwen.

Alle kernen binnen de gemeentegrenzen hebben een toegevoegde waarde. We streven naar een evenredige inbreng vanuit stad en kernen bij de totstandkoming van plannen en ontwikkelingen. De dorpsraden vormen een

belangrijke partner vanuit de kernen bij zaken als wonen, sport en ruimtelijke ordening. In het verlengde van deze ontwikkeling is het wenselijk dat ook Lochem-stad door middel van wijkraden participeert in het proces van planvorming en het aanpakken van knelpunten. Veel gesignaleerde knelpunten zijn: de hoge snelheid waarmee door de kernen wordt gereden, het onderhoud van de buitenruimte en de aanleg van veilige, brede fietspaden. Aandachtspunten zijn de verkeersafhandeling bij scholen en verzorgingshuizen en het behoud van goed bereikbare (medische) faciliteiten.

In de binnenstad van Lochem maar ook in de kernen staan nog steeds te veel (winkel-)panden leeg. Hierdoor wordt de aantrekkelijkheid van de gemeente Lochem verminderd wat vervolgens weer leidt tot een terugloop van het aantal bezoekers: een neerwaartse spiraal die doorbroken moet worden. Er moet samen met de ondernemers een stappenplan ontwikkeld worden: wat wil de gemeente Lochem uitstralen? Willen we een gemeente zijn waar dynamiek hoog op de agenda staat? Hoe maken we de kernen en de Lochemse binnenstad dan echt aantrekkelijk? Doel is economische versterking met als voornaamste streven het verhogen van het aantal tevreden inwoners en bezoekers. Het aanzien van de totale gemeente is hierbij van groot belang: MmL vindt dat op een aantal plaatsen in de kernen sprake is van achteruitgang: met het argument van biodiversiteit wordt er 's zomers spaarzaam gemaaid en geveegd waardoor het soms een rommeltje wordt. Stoepen moeten als er sprake is van onveilige situaties direct aangepakt worden en graffiti onmiddellijk verwijderd. We nemen signalen van inwoners, bedrijven en instellingen serieus en zorgen voor veilige oversteeplekken, goede fietspaden en maatregelen die het verkeer vertragen waar dat nodig is. Zo maken we onze straten veiliger voor iedereen.

- M.L.* **Voorzieningen behouden.** Voorzieningen zoals zwembaden, sportfaciliteiten, medische zorg, dorpshuizen en scholen in buurten en wijken behouden we waar mogelijk.
- M.L.* **Culturele identiteit koesteren.** We koesteren onze culturele identiteit en tradities en faciliteren activiteiten die hieraan bijdragen. Tradities verbinden onze dorpskernen, wijken en buurten.
- M.L.* **Stimuleren verbinding tussen inwoners.** Kleine organisaties en lokale initiatieven die bijdragen aan de verbinding van onze inwoners worden gestimuleerd, eventueel door middel van laagdrempelige subsidies.
- M.L.* **Iedereen kan sporten en bewegen.** We vinden het belangrijk dat iedereen in de directe omgeving van zijn woning kan sporten of bewegen.
- M.L.* **Stimuleer verenigingsleven.** Een bloeiend verenigingsleven is belangrijk voor onze gemeente, de gemeente draagt hieraan bij met laagdrempelige subsidies en waar mogelijk praktische ondersteuning.
- M.L.* **Evenredig aandeel.** Iedere kern telt: MmL wil dat wijken en kernen een evenredig aandeel hebben bij planvorming en ontwikkelingen.
- M.L.* **Wensen.** Wensen per wijk en kern inventariseren en aanpakken, samen met de inwoners.
- M.L.* **Verkeersveiligheid heeft prioriteit.** Verkeersveiligheid bevorderen door 30 km/ uur in de kernen in te voeren waar dat kan én zorgen dat er voldoende gehandhaafd wordt.

Wonen

Visie

MmL heeft oog voor de mens achter de woningzoekenden. We willen snel en betaalbaar bouwen voor alle doelgroepen: starters, gezinnen en senioren, met oog voor leefbaarheid, eigen regie en het lokale karakter van onze gemeente. Door slim te bouwen en beter gebruik te maken van de bestaande ruimte bouwen we aan een gemeente waar iedereen zich écht thuis kan voelen. Wie al een lokale binding met gemeente heeft, krijgt wat ons betreft voorrang om in de gemeente te (blijven) wonen.

Lochem kent ruim 15.000 woningen in allerlei soorten en maten. Bekend is dat vooral starters en senioren steeds langer moeten zoeken naar passende woonruimte. Afgesproken is dat binnen onze gemeente tot 2030 1.300 tot 1.500 woningen bijgebouwd worden. Wat ons betreft geldt dat vooral voor starters maar óók voor senioren. Vooral dat laatste zal de doorstroming bevorderen. Wij pleiten voor bouwen per kern naar aangetoonde behoefte.

Lochem kent de nodige (gemeentelijke) **monumenten**. Desondanks zien we dat beeldbepalende woningen zomaar afgebroken kunnen worden zoals de markante huisjes op de Gerrit Naefflaan in Lochem. We willen dat de gemeentelijke monumentenlijst geactualiseerd wordt opdat er voldoende aandacht is voor de beeldbepalende woningen en gebouwen in onze gemeente. Aanwijzing moet in goede afstemming met de eigenaar plaatsvinden.

- M.L.* **Woningen die passen in de omgeving.** Wij willen huizen bouwen die goed passen in de buurt en bij de grootte van de gemeenschap. In de grotere kernen bouwen we de meeste huizen en kiezen we, als dat kan, voor 'optopping', een extra woonlaag. In kleine kernen bouwen we kleinschalig en zorgvuldig.
- M.L.* **Slim ruimtegebruik.** We moeten bestaande woningen en gebouwen beter en flexibeler gebruiken, door het omvormen van leegstaande agrarische gebouwen, splitsen van woningen en een familiewoning of mantelzorgwoning op het eigen terrein.
- M.L.* **Snelle woningbouw.** Ook MmL wil meer huizen bouwen en dit vooral sneller doen. Vereenvoudig het vergunningsproces waar mogelijk en maak de aanvraag makkelijker. Bezwaarprocedures moeten snel en met prioriteit doorlopen worden.
- M.L.* **Betaalbare woningen voor iedereen.** We streven naar een goede mix van koopwoningen, midden huur en sociale huur. Zo zorgen we voor een evenwichtige buurt, waarin mensen met verschillende inkomens en achtergronden prettig samenleven. We ondersteunen pilots voor goedkopere woningbouw.
- M.L.* **Voorrang bij de toewijzing woningen.** Woningen worden in eerste instantie toegewezen aan mensen met een sterke lokale binding. We pleiten daarom voor een passend beleid bij de toewijzing van sociale huur en de verkoop van nieuwbouwprojecten.
- M.L.* **Monumenten.** De gemeentelijke monumentenlijst moet op korte termijn geactualiseerd worden.

Openbaar Vervoer

Visie

We wonen in een prachtige en uitgestrekte gemeente. Vervoer is hier van levensbelang: naar school, de winkel, naar het werk of naar familie. Vele inwoners hebben tenminste één auto per huishouden, maar er zijn ook de nodige inwoners die geen auto hebben of liever gebruik maken van het OV. De afgelopen jaren is er door de provincie en het rijk vaak bekibbeld op het OV. Hierdoor is de betaalbare mobiliteit behoorlijk in het gedrang gekomen.

We willen graag een uitgebreid netwerk van OV in stand houden maar begrijpen tegelijkertijd dat dit een hele dure aangelegenheid is. We willen graag 2 dingen bereiken: het intensiveren van de directe busverbinding Zutphen-Lochem en het bestendigen van de busverbinding van Lochem naar Deventer v.v.

Om het OV verdergaand te stimuleren is het noodzakelijk om te voorzien in voldoende fietsenstallingen en veilige, gratis parkeerplaatsen (P&R) bij de opstapplaatsen waaronder het station in Lochem.

Hoewel OV in principe een aangelegenheid van rijk en provincie is willen we onze inwoners zoveel mogelijk stimuleren om van het OV-gebruik te maken. We zijn dan ook voor het rijden van kleinere buurtbussen door vrijwilligers: dat houdt de kosten laag en de inwoners mobiel.

Een andere mogelijkheid is het gebruik van deelauto's. Dat kan bijvoorbeeld via Lochem Energie maar ook door een aantal inwoners die samen een auto gebruiken. Dit kunnen we stimuleren door vaste parkeerplaatsen voor deelauto's aan te wijzen zodat gebruikers altijd weten waar de deelauto te vinden is.

M.L. **Busverbindingen.** Bestendigen en het liefst uitbreiden van de busverbinding Lochem - Zutphen en Lochem – Deventer v.v.

M.L. **Buurtbus.** Inzet buurtbus met vrijwilligers als er geen passend aanbod is vanuit de reguliere aanbieders.

M.L. **Deelauto.** inzet van deelauto's door Lochem Energie en samenwerkende inwoners.

Sociaal domein

Visie

De mens centraal en niet het zorgsysteem. MmL staat voor een benadering van zorg, welzijn en ondersteuning die begint bij het zien van de mens. Zorg moet dichtbij en laagdrempelig zijn. Het sociaal domein krijgt de ruimte om te doen wat werkt. We kijken naar de behoefte van onze inwoners en houden binnen het sociaal domein niet star vast aan strenge regeltjes, potjes of budgetten. Dat betekent regels die ondersteunen in plaats van beperken. Vertrouwen in inwoners, zorgverleners en vrijwilligers is het vertrekpunt. We geloven dat het stevig inzetten op preventieve zorg grotere (en dus langdurige en kostbare) problemen kan voorkomen.

Het sterk stijgende percentage ouderen (er zijn meer dan 10.000 65-plussers in onze gemeente) binnen de gemeente Lochem heeft consequenties voor het aanbod van zorg. In toenemende mate hebben ouderen zorg nodig die is toegesneden op specifieke situaties en behoeften. Als mantelzorg door partner, familie of burens niet meer kan dan wil MmL de 'ouderwetse' zorg, die op een efficiënte en effectieve maar vooral menselijke wijze haar bijdrage kan leveren aan het verantwoord langer thuis kunnen blijven wonen.

Hulpdiensten dienen getraind te zijn, moeten over de juiste middelen beschikken en belangrijk, op tijd bij de patiënt kunnen zijn. Dit is een noodzakelijke voorwaarde voor een veilige dienstverlening: de huidige aanrijtijden baren ons zorgen. Er komt daarom wat MmL betreft weer een vaste standplaats voor een ambulance in Lochem.

ML **Standplaats in Lochem Stad.** Om de te lange aanrijtijden te verminderen wordt een vaste standplaats voor een ambulance in Lochem gecreëerd.

ML **Zorggeld naar de praktijk, niet naar papier.** MmL

kiest voor eenvoudige en doelgerichte zorg. Geen

dure structuren, maar praktische oplossingen. Minder administratie, meer handen aan het bed. Wat echt nodig is, moet gewoon kunnen.

ML **Maatwerk als standaard.** We durven flexibel om te gaan met budgetten, kijken naar de behoeften van onze inwoners en leveren maatwerk.

- ML Vertrouwen en ruimte voor professionals.** De gemeente stelt een budget vast om in uitzonderlijke gevallen te kunnen afwijken van de regels.
- ML Zorg versnellen.** We zien dat er bij veel zorgaanbieders wachtlijsten zijn. We zien naar elkaar om, en indien nodig wijken we uit naar zorgaanbieders buiten de regio als onze inwoners daar sneller geholpen worden.
- ML Geen onnodige her-indicaties.** Bij blijvende beperkingen zijn her-indicaties vaak stressvol en een onnodige belasting van alle betrokkenen. We schrappen die gevallen waarin vooraf duidelijk is dat zorg blijvend nodig is, om stress en kosten te besparen.
- ML Preventie is essentieel.** We zetten in op preventie om het welzijn van inwoners te versterken en kosten in het sociaal domein te beperken. Daarom steunen we initiatieven zoals jongerenwerk, inloop voor ouderen, buurthuizen en zorg-coördinatoren in de kernen.
- ML Voor elkaar zorgen.** Met elkaar stimuleren we dat we gezond eten, meer bewegen, jong en oud, en elkaar vaker ontmoeten. Dat stimuleert de gemeente. Bijvoorbeeld door gezamenlijke maaltijden, zitbankjes, openbare, gratis sanitaire voorzieningen in de kernen, sportprojecten en groene, veilige speel & beweegplekken.

Jeugdzorg

Visie

Goede jeugdzorg begint niet bij een hulpvraag, maar bij een buurt die oplet. Jongeren verdienen geen systeem, maar echte aandacht. MmL wil naar een samenleving waarin we omkijken naar elkaar. Waar professionals worden vertrouwd, kinderen worden gehoord, en de gemeenschap weer een rol speelt in opvoeding en ondersteuning ('It needs a village to raise a child'). Niet elke tegenslag is een diagnose, niet elk kind heeft jeugdzorg nodig, maar gezinnen die echt vastlopen hebben recht op hulp; laagdrempelig, dichtbij en zonder schaamte. We zorgen voor kortdurende ondersteuning waar mogelijk, intensieve gespecialiseerde jeugdzorg wanneer nodig.

Daarnaast is MmL voorstander van het blijvend geven van voorlichting op basisscholen rond voeding, gezondheid en beweging, zoals deze nu al bestaat via het project JOGG. Resultaten worden gebruikt voor aanvullende maatregelen om gesignaleerde problemen aan te pakken. MmL wil daarnaast aandacht voor de opgroeiende jeugd: die worden in onze maatschappij soms verleid tot onverstandige keuzes. Met een gerichte aanpak volgens het OKO (opgroeien in een kansrijke omgeving) -model kan ondersteuning geboden worden aan die jongeren die hier behoefte aan hebben.

MmL **Vaste aanspreekpunten en vroegtijdige signalering.** Kinderen in de jeugdzorg zeggen vaak dat ze zich niet gehoord voelen. Dat moet anders. Elk kind moet weten bij wie hij of zij terecht kan. Of het nu gaat om zorgen thuis, op school of in de instelling. Daarom willen we vaste aanspreekpunten op school. Daar kunnen kinderen veilig praten. Zo kunnen problemen eerder worden gezien en opgelost.

MmL **Blijf in contact tijdens wachttijden.** Kinderen en ouders op een wachtlijst mogen zich niet alleen voelen. Gemeenten moeten contact houden met gezinnen die wachten op hulp. Denk aan updates, tips of steun uit de buurt. Zo blijven we in verbinding en voorkomen we dat problemen erger worden.

MmL **Hulp begint in de buurt.** We zorgen voor **sterke wijkteams**. Daar kunnen kinderen en ouders makkelijk binnenlopen voor hulp. Zo voorkomen we dat problemen groter worden. Deze teams werken samen met scholen, sportclubs en huisartsen. Dichtbij en vertrouwd.

MmL **Geef professionals de ruimte.** Jeugdprofessionals weten wat er nodig is. Zij verdienen ons vertrouwen. Minder tijd aan papierwerk, meer tijd voor kinderen en gezinnen. Wij kiezen voor vakmanschap. Geef professionals de ruimte om te doen wat werkt maar wel met als doel om tot een goede, liefst snelle oplossing te komen.

Onderwijs

Visie

Goed en passend onderwijs is een basisrecht voor ieder kind. MmL wil dat kinderen zoveel mogelijk basisonderwijs kunnen volgen in hun eigen wijk of dorp. Scholen zijn belangrijke ontmoetingsplekken. Ze versterken de samenhang in wijk of dorp en dragen bij aan een leefbare buurt of kern. Daarom zetten we ons in voor bereikbare en toekomstbestendige scholen.

- MmL* **Passend onderwijs dichtbij.** Passend onderwijs bieden we het liefst dicht bij huis. Als dat niet kan, is de gemeente verantwoordelijk voor het regelen van goed vervoer. Dat doen we bij voorkeur via vrijwilligers of lokale vervoerders.
- MmL* **Leerling centraal.** We zetten de leerling centraal en combineren budgetten vanuit de Jeugdwet en Passend Onderwijs. Zo zorgen we voor een passende plek voor ieder kind en voorkomen we voortijdig schoolverlaten.
- MmL* **Sterke samenwerking voor jeugd.** We werken nauw samen met scholen en bieden goede preventieve jeugdzorg op school.
- MmL* **Groene en veilige schoolpleinen.** We stimuleren aantrekkelijke en groene schoolpleinen waar kinderen veilig kunnen spelen en leren. Basisscholen worden ondersteund bij de aanleg van een moestuintje.

Ruimtelijke Ordening

Visie

Voor MmL is het essentieel dat we slim om gaan met de beschikbare ruimte. Dit betekent dat we logisch nadenken over welke voorzieningen we op welke plaats willen. We richten de ruimte slim en duurzaam in, met oog voor mensen, natuur en toekomst. Zo bouwen we aan een gemeente waar iedereen mee kan doen.

Lochem is een agrarisch georiënteerde gemeente. Er zijn veel activiteiten gekoppeld aan de toeleverings- en verwerkingsindustrie. Deze activiteiten moeten gekoesterd worden. Zij zorgen niet alleen voor werkgelegenheid, maar faciliteren ook typische culturele toeristentrekkers. Natuurlijk hebben agrarische ondernemers een stem in de ruimtelijke ontwikkeling. Als het gaat om het ontwikkelen van het buitengebied, dan worden zij betrokken bij de planvorming m.b.t. regels, infrastructuur en de veiligheid rondom hun bedrijfsactiviteiten. Met betrekking tot wijziging

van functiebestemmingen van gebouwen of gebieden moet de gemeente voorwaardenscheppend beleid voeren. Zo kunnen in het buitengebied kleinschalige bedrijven of nieuwe woonvormen toegelaten worden. Binnen de kaders van de regelgeving zal MmL zich hiervoor inzetten. Als het belang groot genoeg is steunt MmL het aanpassen van omgevingsplannen.

Momenteel zijn er niet overal genoeg huisvestingsmogelijkheden die aan de specifieke behoeften voldoen. Lochem moet vraag-gestuurd bouwen, en dus niet alleen voor overwegend senioren inwoners afkomstig van buiten de gemeente maar natuurlijk ook voor jongeren. We willen blijven experimenteren met nieuwe woonvormen waaronder tiny houses. Met de moderne middelen kan er ook innovatief en dus goedkoper

gebouwd worden. Het streven is om naast voldoende huisvesting voor voldoende speelruimte en groen zorg te dragen. Hergebruik van bestaande objecten (inbreiding) verdient nadrukkelijke steun.

- MmL Vraag-gestuurd bouwen:** we bouwen naar behoefte en primair voor onze inwoners.
- MmL Ruimte slim gebruiken.** We gaan efficiënt en effectief om met de beschikbare ruimte die we hebben en stemmen de indeling in de ruimte af op wat mensen nodig hebben.
- MmL Groennorm.** We willen, bij nieuwbouwprojecten, zoveel als mogelijk de groennorm 3-30-300 bereiken. Ofwel: **3:** iedereen moet vanuit zijn woning minimaal 3 bomen kunnen zien. **30:** een minimale boom kroonbedekking welke zorgt voor schaduw in buurten van 30% **300:** iedereen zou op 300 meter wandelafstand van zijn woning een groene verblijfsplek of parkje moeten hebben.

(Plattelands -) Economie & Ondernemen

Visie

MmL staat voor een sterke lokale economie waarin ondernemers de ruimte krijgen om te ondernemen en bij te dragen aan werkgelegenheid, leefbaarheid en voedselvoorziening. De gemeente moet hen ondersteunen met zo min mogelijk belemmerende regels, en met vertrouwen en ruimte voor groei en innovatie. Zo houden we Lochem vitaal.

Bij de realisatie van economische, duurzame ontwikkelingen moeten onze ondernemers gefaciliteerd worden. Zij moeten gestimuleerd worden door een prettig vestigingsklimaat in woord en daad, ook door de hulp van de bedrijvencontactfunctionaris. Gezonde voorwaarden voor de lokale middenstand en aantrekkelijke condities voor de exploitatie van bedrijfsmatige activiteiten maken deel uit van dit pakket maatregelen. MmL wil daarnaast dat de gemeente blijft investeren in maatregelen om duurzame, schone ontwikkelingen te stimuleren door voorwaardenscheppende maatregelen op te stellen. Regels moeten duidelijk zijn en stabiel blijven. Tradities verdienen het om zoveel als mogelijk gekoesterd te worden.

- M.L.* **Lokaal inkopen.** De gemeentelijke organisatie koopt producten en diensten bij voorkeur lokaal in en maakt daarbij indien nodig gebruik van een roulatiesysteem zodat meer ondernemers aan bod komen.
- M.L.* **Stimuleren samenwerking ondernemers.** Ondernemersverenigingen en BIZ'en (bedrijven-investeringszones) dragen bij aan een attractief en veilig (winkel-)gebied en worden door de gemeente bijgestaan met raad en daad.
- M.L.* **Lokaal vestigen is aantrekkelijk.** MmL wil het aantrekkelijke vestigingsklimaat behouden en versterken door het creëren van nieuwe locaties (Laren, Lochem (Diekink, Stijgoord)), maar ook door combinaties van wonen en werken (MKB) te stimuleren.
- M.L.* **Investeringsfonds:** MmL wil een investeringsfonds oprichten waardoor creatieve en innovatie ideeën die een stimulans vormen voor de lokale economie en de leefbaarheid versterken een steuntje in de rug kunnen krijgen.
- M.L.* **Wonen, natuur en bedrijvigheid op elkaar afstemmen.** In overleg met elkaar bekijken waar welke functies het beste kunnen plaatsvinden. Indien bedrijven verplaatst willen worden naar een passender locatie, worden zij ondersteund.
- M.L.* **MmL voorkomt onnodige lokale regels.** Ondernemers en inwoners mogen niet vastlopen op lokale regels die weinig opleveren voor mens of milieu. Beleidsregels van landelijke organisaties zoals het CTBG en RIVM worden gerespecteerd en lokaal niet beperkt.
- M.L.* **Ruimte voor feest en traditie.** We beschermen de ruimte voor recreatie, evenementen en tradities. Daarbij willen we dat evenementen-vergunningen voor bijvoorbeeld een (dorps-)feest, markt of cultureel evenement niet onnodig ingewikkeld of streng zijn. Bovendien willen we dat de gemeente bij de aanvraag actief ondersteunt. Wat eeuwenlang mocht, zoals Paasvuren, moet niet ineens verboden worden.

Een leefbaar platteland is topprioriteit

Lochem is, net als veel naburige gemeenten, een grotendeels agrarische gemeente. Deze karakterisering staat sterk onder druk door de landelijke discussie over het verminderen van de stikstofuitstoot en aanverwante zaken die het boerenbestaan ernstig bedreigen en veel onrust veroorzaken. MmL is van mening dat het agrarisch karakter van de gemeente moet worden gehandhaafd, gebaseerd op constructief en stabiel landelijk beleid. Handhaving van de werkgelegenheid in het algemeen is hierbij een belangrijk aandachtspunt, met een juiste balans tussen een continuering van de actuele situatie op basis van goede wil en een toekomstgerichte visie op basis van nieuwe, landelijke maatregelen.

De gemeente Lochem moet mooi en aantrekkelijk blijven voor wat betreft landschap en cultuur. Onze natuur en cultuur moeten nog aantrekkelijker worden voor wonen, werken en recreatie. Ons buitengebied is uniek en de kernen kenmerken zich door hun eigen identiteit. Plannen voor behoud en verbetering van natuur en cultuur worden door MmL sterk ondersteund. Een ondernemende en activerende houding moet gestimuleerd worden,

al mag dit niet te koste gaan van de unieke identiteit. Wat betekent dit bijvoorbeeld voor de plannen voor uitbreiding van een (melk-)veehouderij? Wat MmL betreft moeten deze, voor zover ze geen nadelige gevolgen hebben voor de omringende natuur, niet onnodig bureaucratisch worden gemaakt. Uitgangspunt daarbij moet zijn dat de leefbaarheid niet vermindert ten opzichte van de oorspronkelijke situatie.

Ten aanzien van de plannen rondom vliegveld Lelystad pleiten wij voor maximale druk vanuit gemeente en provincie om het frequent laagvliegen boven gemeente Lochem te voorkomen opdat het woongenot niet aangetast wordt. Nieuwe oefenterreinen voor Defensie (Grote Veld, Gorsse Heide) worden in afstemming met de omwonenden gebruikt.

- ML* **Leefbaar buitengebied.** We zetten ons actief in om het buitengebied leefbaar, goed onderhouden en vitaal te houden, met voldoende voorzieningen, woningaanbod en bereikbaarheid en met respect voor de authentieke omgeving. De boer is als ondernemer drager van het buitengebied.
- ML* **Behoud bedrijfstak.** Behoud van een gezonde agrarische bedrijfstak in Lochem
- ML* **Faciliteren agrariërs.** Faciliteren van agrariërs in de eventuele bijstelling van de bedrijfsvoering op basis van de landelijke discussie over stikstofuitstoot
- ML* **Natuurlijk beheer van bermen en groenstroken.** Er wordt alleen gemaaid waar dit nodig is voor veiligheid of agrarisch gebruik: aanwonenden kunnen hier afspraken over maken met de gemeente.
- ML* **Vliegveld Lelystad.** Voorkomen laagvliegen boven de gemeente Lochem.

Toerisme

Visie

Lochem is de gemeente die in 1885 als 2^e in Nederland een VVV-kantoor kreeg. Dit kenmerkt de relatie die Lochem al eeuwen heeft met toerisme. Door haar mooie natuur en aantrekkelijke stad en kernen komen al sinds jaar en dag mensen naar de gemeente Lochem om te genieten van al het mooie dat de gemeente te bieden heeft.

Toerisme is van oudsher een belangrijke economische factor binnen de gemeente. De stad Lochem heeft, samen met haar kernen en het schitterende buitengebied, tal van mogelijkheden om opnieuw een rol van belang te spelen bij het aantrekken van toeristen. Daarvoor zijn maatregelen nodig die niet alleen de seniore recreant aanspreken, maar ook voorzieningen die aantrekkelijk zijn voor gezinnen en jongeren. De gemeente moet, met een gezonde dosis realisme, openstaan voor al dan niet overdekte ('all season') initiatieven die de aantrekkelijkheid van de gemeente Lochem vergroten.

De bijna afgeronde renovatie van het centrum van de stad Lochem kan daaraan bijdragen, mits de horeca- en andere voorzieningen een stevige impuls krijgen. Zo verdient het plan om de oude gracht voor de schouwburg te herstellen de volle aandacht evenals de herinrichting van de Nieuwstad die de allure van een promenade zou kunnen krijgen. MmL is voorstander van een haalbaarheidsonderzoek naar de inzet van e-bikes en wellicht ook e-cars vanuit en naar een aantal vaste plekken in de gemeente. Daarmee kan de mobiliteit van toeristen een impuls worden gegeven, met gunstige gevolgen voor de lokale middenstand. MmL vraagt ook aandacht voor stimulerende maatregelen rond de openluchttheaters van Lochem en Gorsel, beide unieke buitenaccommodaties, die kunnen worden ingezet bij allerlei activiteiten. Veiligheid staat daarbij hoog in het vaandel evenals het faciliteren van voldoende, gratis parkeervoorzieningen.

MmL Aandacht voor aantrekkelijke toeristische voorzieningen.

Lochemse ondernemers moeten gefaciliteerd worden om de bezoekers te ontvangen in een gastvrije en aantrekkelijke omgeving met mooie, veilige fietspaden en een schone, verzorgde omgeving.

Klimaat en duurzaamheid

Visie

MmL kiest voor realistische duurzaamheid. Wie rood staat kan niet groen doen. Duurzaamheid moet praktisch, haalbaar en betaalbaar zijn én gedragen worden door inwoners en bedrijven. Wij geloven in lokale oplossingen die werken voor mens, natuur én economie. Geen dwang of dure, onhaalbare plannen, maar doen wat werkt. De gemeente heeft hierin een belangrijke rol als ondersteuner en aanjager. We bouwen samen aan een leefbare en toekomstbestendig gemeente waarin iedereen kan meedoen.

De landelijke overheid heeft de afgelopen jaren veel maatregelen opgelegd: het Klimaatakkoord dwingt tot een ingrijpende transitie richting 2050. Nederland moet 'van het aardgas af' terwijl ons omringende landen het gebruik juist propageren. De gemeente Lochem moet duurzaam zijn maar niet tegen het gezonde verstand in. Aardgas is relatief schoon en overal voorhanden: zolang er geen betaalbaar en betrouwbaar alternatief is moeten huishoudens niet gedwongen worden tot een dure aanpassing van hun woning.

Activiteiten vanuit de kernen met lokale werkgroepen en dorpsraden geven het beste draagvlak voor initiatieven: bottom up! MmL is hier warm voorstander van!

De bouw van windturbines vindt wat ons betreft alleen plaats als er brede steun is vanuit de directe omgeving.

Wat we probleemloos kunnen doen is besparen, door bijvoorbeeld meer isolatie. MmL wil dat de gezondheid van onze inwoners voorop staat en dat vanuit lokale initiatieven gewerkt wordt.

- ML Echte duurzaamheid.** Echte duurzaamheid moet bijdragen aan het welbevinden van onze inwoners en bedrijven. Leefbaarheid, keuzevrijheid en zeggenschap van inwoners staan centraal. Besparen is de eerste maar ook de beste stap. MmL wil dat de gemeente inwoners ook financieel blijft stimuleren om hun woning zoveel als mogelijk te verduurzamen.
- ML Geen onrealistische doelen.** MmL steunt verduurzaming, maar verzet zich tegen plannen die te veel impact hebben op omwonenden, te veel kosten of domweg weinig effect hebben. De landelijke milieunormen, waar we al jaren op wachten, moeten een veilige norm bieden voor de afstand van windturbines tot woningen maar ook ten aanzien van geluid. Helaas komen deze normen vermoedelijk pas in 2027. Tot die tijd willen we geen nieuwe windturbines in onze gemeente toestaan.
- ML Houtstook.** In ons gebied is houtstook veel voorkomend: MmL wil dit niet verbieden ondanks de vele tegenstanders. Wel kan het met het oog op de burens in stedelijke gebieden handig zijn om op bepaalde dagen niet te stoken: met een beetje gezond verstand kom je er samen wel uit!

Veiligheid en Handhaving

Visie

MmL wil dat iedereen zich veilig voelt in onze gemeente. Veiligheid begint met gezond verstand: aanpak van echte overlast en criminaliteit, niet met symboolmaatregelen. De publieke ruimte is van ons allemaal en vraagt om respect, duidelijke regels en zichtbare handhaving.

MmL streeft een veilige omgeving voor de inwoners van Lochem na. Om dit te bewerkstelligen zal er gehandhaafd moeten worden: een eigen wijkagent of inzet van BOA's kan hieronder steunend in zijn. De gemeente heeft hiernaast ook de hulp van haar inwoners nodig. Initiatieven die de gemeente veiliger maken worden ondersteund.

Op het gebied van vernieling van de openbare ruimte is het bijvoorbeeld niet alleen de politie die werkzaamheden moet verrichten. Aan de bewoners mag ook een bepaalde verantwoordelijkheid toegedicht worden om dit aan te kaarten en de juiste instanties hiervoor aan te spreken. Buurtbeheer en buurtpreventie zijn kernwoorden die hierbij een rol spelen. Hulpverleners worden altijd met respect behandeld!

- M.L.* **Gerichte aanpak kleine criminaliteit en vernielingen.** Hangjongeren, vernielingen en winkeldiefstal moeten gericht worden aangepakt: doe je dat niet dan wordt het van kwaad tot erger.
- M.L.* **Streng aanpak georganiseerde criminaliteit.** Drugsoverlast, vandalisme, zorgfraude en andere vormen van criminaliteit moeten streng worden aangepakt.
- M.L.* **Veiligheid dichtbij.** Onze hulpdiensten horen dichtbij en benaderbaar te zijn. Wijkagenten en BOA's zijn bekend in de wijken en buurten.
- M.L.* **Cybercriminaliteit.** MmL wil dat onze gemeente zich actief voorbereidt op cyberaanvallen en inwoners beter bewust maakt van digitale veiligheid. Inwoners moeten gewaarschuwd blijven worden voor nieuwe vormen van (digitale) oplichting via bijvoorbeeld WhatsApp.

Asiel en Migratie

Visie

De landelijk politiek wil de asielinstroom verminderen, gemeenten hebben hier zelf slechts beperkte invloed op. Wel is de gemeente verantwoordelijk voor goede opvang van vluchtelingen en statushouders. Wij vinden het belangrijk dat dit gebeurt met respect voor de lokale gemeenschap en in de geest van noaberschap: omzien naar elkaar, zonder mensen te overvragen. Daarom betreft onze gemeente inwoners actief bij de plannen en houdt zij rekening met hun reële zorgen. Om mogelijke overlast zoveel mogelijk te beperken, pleiten wij voor opvang die in verhouding staat tot het aantal inwoners van de buurt.

M.L. **Passend wonen, geen**

verspilling. Wij pleiten voor passende huisvesting voor statushouders, waarbij efficiënt wordt omgegaan met de beschikbare woonruimte.

Eenpersoonshuishoudens leggen een zware druk op de relatief beperkt aantal sociale huurwoningen: meerdere bewoners in een gezins-huis is om die reden verantwoord.

M.L. **Inburgering is een plicht**

én een kans. MmL vindt dat

statushouders de mogelijkheid moeten krijgen maar ook moeten pakken om goed in te burgeren op zowel het gebied van taal als onze lokale cultuur. Samen met organisaties als Welzijn Lochem wordt dit door de gemeente gestimuleerd, bijvoorbeeld met de Buddy-to-buddy aanpak.

M.L. **Goede huisvesting voor arbeidsmigranten.** We zorgen voor goede en veilige huisvesting voor onze arbeidsmigranten. Bij voorkeur op of in de buurt van het terrein waar zij werkzaam zijn. Waar mogelijk en nodig zorgen we voor mogelijkheden op het gebied van vrijetijdsbesteding om overlast te voorkomen.

Financiën

Visie

We letten goed op onze gemeentelijke financiën. Verreweg het grootste deel van onze inkomsten komt uit het Gemeentefonds. Wij stimuleren waar mogelijk dat deze rijksbijdrage aan onze gemeente voldoende hoog blijft. Dat hebben we gedaan en dat blijven we ook doen want we willen dat onze gemeente zich niet kapot bezuinigt. De gemeentelijke uitgaven moeten effectief en efficiënt zijn. MmL vindt het belangrijk dat we niet meer uitgeven dan er binnenkomt. Dit betekent dat we letten op zowel de kosten als de maatschappelijke opbrengsten. Samen kunnen we ervoor zorgen dat lokale voorzieningen in stand blijven.

MmL is alleen op het punt van de begroting en geld wat ouderwets en degelijk: je geeft alleen uit wat je hebt, en reserves bouw je met verstand op voor onzekere tijden. En de alleroudste maatregel, het verhogen van de belastingen, pas je alleen toe als daar aanleiding voor is, bijvoorbeeld omdat Den Haag de gemeenten door structurele kortingen totaal in de kou laat staan. De gemeente Lochem heeft begin 2026 een eigen vermogen van een dikke 30 miljoen Euro. Gelet op de onzekere geldstroom vanuit Den Haag (het Gemeentefonds) moet ook de gemeente Lochem de komende jaren bezuinigen. Zolang er sprake is van (tijdelijk) minder gelden vanuit Den Haag kan een klein gedeelte van de gemeentelijke uitgaven betaald worden uit dit eigen vermogen. Zodra de situatie weer in balans is geven we ons eigen vermogen in beginsel alleen uit aan goede, toekomstbestendige investeringen waar iedereen vele jaren van kan genieten.

Lokale belastingen

De gemeente Lochem moet in aanvulling op de middelen die aangereikt worden vanuit Den Haag belasting heffen bij de inwoners. Op zich niets mis mee, mits de inwoners en bedrijven het gevoel hebben niet onredelijk veel te betalen. Ook vinden wij het belangrijk dat het geld aan de goede dingen besteed wordt. In de gemeente Lochem is ten aanzien van afval een aantal jaren geleden DIFTAR ingevoerd: betalen naar rato van het aantal keren dat je de diverse soorten afval aanbiedt. MmL wil laten onderzoeken of in plaats van het bestaande pakket (grijs, groen, oranje, blauw) ná-scheiding goedkoper is. Voor de inwoners scheelt dat in ieder geval een hoop bakken rond het huis. Huiseigenaren worden sinds jaar en dag aangeslagen voor de

WOZ: de actuele waarde van het huis is bepalend voor de afdracht. Daar waar huizen fors in waarde zijn gestegen is het tarief van de WOZ de afgelopen jaren evenredig gedaald waardoor de totale opbrengst stabiel gebleven is. MmL vindt dat de eigen woning geen melkkoe moet worden. Toeristenbelasting is een heffing die geheven wordt door exploitanten voor de gemeente. MmL wil dat iedere Euro toeristenbelasting die afgedragen wordt aan de gemeente geïnvesteerd wordt in het bevorderen van toerisme en recreatie. Denk hierbij aan fietspaden, wegwijzers en andere faciliteiten.

***MmL* Belastingen omhoog?** Alleen als het echt niet anders kan, maar dan wél met een goede uitleg!

***MmL* Eerlijk begroten, geen boekhoudtrucs.** MmL is voor realistisch begroten van zowel inkomsten als uitgaven. Dat betekent ook lange termijn kosten zoals onderhoud van wegen op tijd meenemen. Reserveringen moeten reëel zijn en dienen niet als 'spaarpotje' om geld achter de hand te hebben. Onze gemeente kan niet alle maatschappelijke vraagstukken alleen oplossen. MmL stimuleert dat ook inwoners, ondernemers, verenigingen en maatschappelijke organisaties een rol spelen. Door samen op te trekken, maken we meer mogelijk, zowel financieel als sociaal.

Gemeentelijke accommodaties

Visie

Lokale accommodaties en voorzieningen met een lokale functie hebben een belangrijke sociale functie. Zij moeten daarbij zoveel als mogelijk op eigen benen staan. Waar nodig is ondersteuning door de gemeente aanwezig.

Accommodaties en voorzieningen waarvan de gemeente het eigendom heeft zijn de afgelopen 10 jaar waar mogelijk geprivatiseerd. Hier voor zijn overgangsregelingen opgesteld in nauw overleg met de belanghebbenden. Het bestaande accommodatiebeleid wordt in 2026 geactualiseerd: hoofdlijn blijft dat accommodaties in principe de eigen broek ophouden. Subsidies voor (sport-)accommodaties en voorzieningen met een regionale functie kunnen bijdragen aan een sluitende, gezonde exploitatie. Hierdoor wordt het voor een aantal sportparken zoals de Elze in Lochem maar ook Gerstlo in Gorssel beter mogelijk om hun accommodaties goed te exploiteren zodat op termijn de bijdragen vanuit de gemeente kunnen worden verminderd of verdwijnen.

Bestuurscultuur & Participatie

Visie

MmL staat voor een bestuurscultuur die dicht bij de inwoners staat: nuchter, open en betrouwbaar. Geen ivoren toren, maar een gemeente die luistert, uitlegt in begrijpelijke taal en handelt met gezond verstand. Wij zeggen wat we doen en doen wat we zeggen. Inwoners verdienen een serieuze stem in hun eigen leefomgeving. Participatie betekent voor MmL dat inwoners actief worden gehoord en gekend vóórdat er een beslissing wordt genomen: dat betekent overigens niet dat jouw mening altijd gevolgd wordt!

MmL gelooft in het betrekken van inwoners. Mensen weten vaak zelf het beste wat goed is voor hun buurt. Daarom betrekken we inwoners vanaf het begin van het proces, niet pas als alles al is besloten. Denk bijvoorbeeld aan onderwerpen als wonen, verkeer, groeninrichting, veiligheid, voorzieningen, sociale activiteiten en duurzaamheid. We willen dorps- en wijkraden met echte invloed, als volwaardige gesprekspartners.

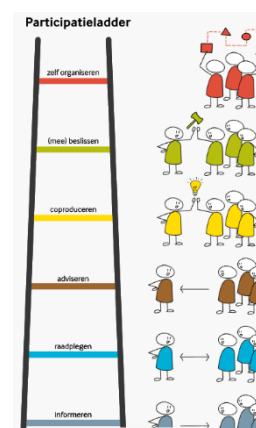
Heldere communicatie voor iedereen. De Gemeente moet begrijpelijk en toegankelijk communiceren, zodat iedere inwoner die dat wil, informatie kan begrijpen en mee kan doen. Mocht een brief van de gemeente om welke reden dan ook niet begrijpelijk zijn, dan kan hij gratis worden teruggestuurd.

Eigen initiatief moet mogelijk zijn. Wij geven inwoners meer ruimte om zelf aan de slag te gaan. Niet 'Mag dat wel?', maar: 'Hoe kunnen we je helpen?'

Minder regels, meer eenvoud. MmL streeft naar minder overbodige regels en ingewikkelde processen, zodat het voor inwoners en bedrijven makkelijker wordt om zaken met de gemeente te regelen.

Digitaal maar de mens centraal. MmL vindt dat digitalisering de dienstverlening moet verbeteren zonder de mens uit het oog te verliezen. Digitale mogelijkheden maken contact makkelijker en sneller, maar persoonlijke aandacht en bereikbaarheid blijven altijd essentieel. Daarbij moet de dienstverlening toegankelijk zijn en blijven voor iedereen, inclusief mensen met een visuele, auditieve of andere beperking. Het loket in Gorssel blijft naast de balie in het gemeentehuis bestaan.

MEEDENKENMETLOCHEM.NL